

PILDIRIDA O TAGASIVAATEID

Fotomeenus talsipühadest Petseris eesti koolis 7. jaanuaril 1999.

Pildike niinimetatud Setomaa asjatundjate valitsuskomisjoni istungist 11. juunil 2001. aastal Tartus.

Foto Seto Kuningriigi Kroonikogo sünnist jaanuaris 2001 Mikitamäel.

Pilt lähiminekust: 9. mail 2005 Toompeal piketil-meeleavaldusel uue, ENSV piiri seadustava piirileppe vastu. Loosungile on kirjutatud: „Ei stalinlikele piirimuutustele!“

Fotol vasakult: Raivo Ruus, Ali Kikkas, Lembit Lennuk.

Eesti tänased võimurid on tarbetu piirileppe ratifitseerinud, kuid võitlus oma maa ja inimeste eest kestab edasi!

Leheküljel Ilmar Vananurme fotod eri aegadest-aastatest.

Järjejutt

TIINA LILLMAA

Setomaa raamatukogudest 6.

(Algus „Setomaas“ nr 3/2005)

Kui lugeda 1951. aasta Meremäe raamatukogu päevikut, võib näha, et raamatukogu on olnud peaaegu pooltel tööpäevadest suletud. Töötajad on nendel päevadel täitnud ühiskondlikke ülesandeid: töötanud kolhoosis hooajatöödel, kevadkülvil jälgimisel, loomade loendusel, heinatööl, Vastseliina rajoonis koosolekul, agitatsioonitööl, valimiste ettevalmistamisel ja mujal. Mõne päeva kohta on kirjutatud ka, et laenutused puuduvad (heinaaeg!).

Üritused pidid olema propagandistliku suunitlusega. Näiteks vestlused enne kino: “Nõukogude valimissüsteem”, “Igasse kolhoosi puuviljaaiaid ja mesilad!”. Raamatunäitused: “Nõukogude armee 40. aastapäevaks”, “Ülemnõukogu valimised”, “Lenini elust ja tegevusest”, “Nõukogude valimissüsteem – kõige demokraatlikum maailmas”.

Loosungid olid vahvad: “Ükski asula, ükski elumaja, ükski inimene ei tohi jääda loendamata!”, “Viime ellu partei poolt kavandatud kommunismiehitamise plaani grandioosseid ülesandeid!”, “Põllumajandustöötajad! Arendage igakülgset ühisloomakasvatust, rajage tugev söödabaas, tõstke karja produktiivsust!”, “Viime edukalt läbi kevadkülvil, saavutame kõigi põllumajanduslike kultuuride rikkaliku saagi!” Oli ka teistsuguseid üritusi: lastele raamatute “Sõnajalaõis”, “Saabastega kass”, “Kui siilil nohu oli” ja “Tarkus tuleb tasapisi” ettelugemine, täiskasvanutele

L. Koidulale, Fr. Tuglasele pühendatud raamatuüritused, bibliograafiline ülevaade Remargue “Aeg antud elada, aeg antud surra” põhjal.

1959. aastal tuli Meremäe raamatukokku tööle esimene nõukogudeaegse raamatukogundusliku haridusega töötaja Elvi Kirsipuu, kes oli pärit Setumaalt.

Meremäe raamatukogu 1960 – 1979.

Uue raamatukogu juhataja esimeseks suureks tööülesandeks sai kataloogide kordategemine. Ka Meremäe raamatukogu juhatajal tuli tegelda loomade loendamisega, töötada külanõukogus ja kolhoosis, käia agitaatorite koolis. Oli kombeks, et enne kinoseansi esines raamatukogu juhataja loenguga, lisaks propagandistliku sisuga loengutele ka näiteks teemal “Õpime kuulama muusikat”.

Palju üritusi oli põllumajandusteemalisi: “Väetame põlde orgaaniliste väetistega”, “Uut põllumajanduslikku kirjandust”, “Hoolitseme viljapuude eest” jne.

1963. a. talvel toimus raamatukogus remont. Elvi Kirsipuu lahkus raamatukogu juhataja kohalt 1965. a. ja tema asemele tuli tööle Maria Kuhi (Mets). Meremäe raamatukogu juures töötas 2 rändkogu.

1965. a. oli laenutuste arv 7780, külastuste arv 1933. Kirjandusüritusi 1965. aastast: “Eduard Vilde 100”, “Inimene on inimesele sõber, seltsimees ja vend”, bibliograafiline ülevaade: “Kus me võime puhata”, väljapanek kirjanikest “Kas tunned neid?”, näitused “Külastame kauneid paiku Eestis” jms. 1967. a. võeti kasutusele lugejapäevikud lastele ja täiskasvanutele. Toimus üleminek 5-päevasele töönaädalale. Tööle tuli Mare Poll – siitkandist pärit kultuurharidusala kooli lõpetanud noor naine. Ka Mare, nagu tema eelkäijatelgi, tuli tegelda loomade loendamisega, rahvaloendusega, käia ateismi koolis, kuid enamuse ajast sai ta tegeleda siiski põhitööga. Raamatuüritusi sai teha juba ka omal valikul, näiteks näitused “Ennem ma une unustan”, “Remondime traktoreid”, “Kevadisi töid koduaias”, “Vanaemade rahvaretseptidest”, “Tänapäeva arstiteaduslikke saavutusi”, “Kodukandi kaunimad paigad”, “Kuidas su pojad – nõnda su põli”, bibliograafiaülevaade “Naine eesti kirjanduses”, raamatuaruatelu Veera Saare “Ukuaru” teemal.

Mare kõige suuremaks teeneks on see, et tänu temale on Viljandi Kultuurikooli ja Tallinna Pedagoogikaülikooli raamatukogundust läinud õppima 4 selle piirkonna inimest. Paljud raamatukogud olid nõukogude perioodil kõledad ja ei kutsunud külastama, Meremäe raamatukogu kohta seda öelda ei saa. Raamatukogu oli just selline koht, kus lapsed tahtsid peale tunde aega veeta ja juhataja oskas suunata lapsi raamatuid hindama.

1971. a. oli Meremäe raamatukogus kõige suuremaks muudatuks see, et raamatukogu sai juurde teise töötaja. Lugejate arv oli 418, nendest 242 täiskasvanut ja 176 last. Täiskasvanute laenutusi oli 3410 ja laste laenutusi 3276. Lisaks Mare Pollile töötas 1971. aastal Villu Lillmaa,

1972. a. tuli tööle Anni Lahe, kes on tänaseks töötanud Meremäe raamatukogus 30 aastat. Järgmisel, 1973. aastal alustas Anni Lahe töö kõrvalt õpinguid Tallinna Pedagoogilise Instituudi raamatukogunduse erialal.

(Järgneb)

Kuukiri **SETOMAA** ilmub iga kuu viimasel kolmapäeval. HIND 10 krooni. TOIMETAJA: ILMAR VANANURM.

TOIMETUSE ADDRESS JA TELEFON: Põlva, Aasa 3-20, tel/fax 79 94 160, mob. 52 64 282.

Ajalehe e-mail: setomaa@estpak.ee

Lehe aadress Internetis [HTTP:// www.estpak.ee/~setomaa](http://www.estpak.ee/~setomaa)

Trükitud AS VÕRU TÄHT Võrus.